

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

Nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI
PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, srpanj 2015.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, s konačnim prijedlogom zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/14 (Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj Sup-O-1/2014 od 14. siječnja 2014. godine).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, broj 79/07) utvrđuju zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku kao i mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti (opće mjere, posebne mjere, sigurnosne mjere i ostale mjere). Nadalje, navedenim zakonom propisuju se prava i obveze Republike Hrvatske, županija, Grada Zagreba, gradova, općina, pravnih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih radnika u zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, inspeksijski i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera kao i obveza donošenja godišnjeg programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti za Republiku Hrvatsku kao i obveza donošenja godišnji program mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti za područje općine, grada, odnosno Grada Zagreba. Navedeni zakon noveliran je 2008. i 2009. godine radi usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zahtjevima Europske unije u području zaraznih bolesti.

Vlada Republike Hrvatske je na svojoj 225. sjednici održanoj 23. travnja 2015. godine usvojila Nacionalni program reformi (dalje u tekstu: Program). Sastavni dio navedenog programa je mjera 4.3. Promicanje rasta, vanjske konkurentnosti i ponovna uspostava ravnoteža u hrvatskom gospodarstvu (Smanjenje administrativnog opterećenja i troškova poslovanja poduzeća - Smanjenje parafiskalnih nameta).

Odlukom Vlade Republike Hrvatske o smanjenju parafiskalnih nameta u 2015. godini i ciljevima smanjenja u 2016. godini i osnivanju Povjerenstva za praćenje provedbe smanjenja parafiskalnih nameta utvrđuje se obveza za njihovo smanjenje u iznosu od 0,1% bruto domaćeg proizvoda iz 2014. tijekom 2015. i dodatnih 0,1% BDP-a u 2016. Nadalje istom odlukom utvrđen je popis parafiskalnih nameta čija smanjenja će se provesti u 2015. odnosno za koja će se do 1. siječnja 2016. donijeti izmjene i dopune propisa kojima se ti parafiskalni nameti reguliraju, a čije je smanjenje utvrđeno u iznosu od 278 milijuna kuna.

Na popisu parafiskalnih nameta s utvrđenom vrijednost smanjenja u 2015. godini nalaze se naknada za edukacije o higijeni osoblja koje rade u neposrednom kontaktu s hranom i zdravstveni pregledi na kliconoštvo osoba koje trebaju biti pod zdravstvenim nadzorom, oba u nadležnosti Ministarstva zdravlja s ciljanim smanjenjem za 50%, odnosno s procijenjenim smanjenjem davanja 7.600.000 kn za edukacije o higijeni osoblja koje rade u neposrednom

kontakta s hranom odnosno 42.000.000,00 kn za zdravstveni pregledi na kliconoštvo osoba koje trebaju biti pod zdravstvenim nadzorom.

Samim smanjenjem troškova poslovanja poduzetnika ostvarenih smanjivanjem parafiskalnih nameta osloboditi mogućnost reinvestiranja sredstava čime će se potaknuti rast i razvoj privatnog sektora.

Zakonskim se prijedlogom redefinira se dinamika obveze vezane uz stjecanje znanja o higijeni osoblja koje rade u neposrednom kontaktu s hranom kao i dinamika obveza obavljanja zdravstvenog pregleda na kliconoštvo, tj. smanjuje se učestalost same obveze.

Nadalje zakonskim prijedlogom ovlašćuje se ministar zdravlja jedinstvenom odlukom propisati iznos naknade za provedbu stjecanja znanja o higijeni osoblja koje rade u neposrednom kontaktu s hranom i cijenu zdravstvenog pregleda na kliconoštvo osoba koje trebaju biti pod zdravstvenim nadzorom za cijelu Republiku Hrvatsku neovisno o tome u kojoj zdravstvenoj ustanovi se obavlja stjecanje znanja odnosno obavlja zdravstveni pregled.

Zakonskim se prijedlogom nadalje omogućava priznavanje odgovarajućih isprava država članica Europske unije i Europskog gospodarskog prostora koje su one izdala svojim državljanima kao dokaz u pogledu stečenog potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni osoba odnosno stečenog potrebnog znanja o sprečavanju zaraznih bolesti uvjerenja odnosno druge isprave (certifikati, potvrde i dr.), a u vezi s obavljanjem registrirane djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

Zakonskim se prijedlogom provode mjere sadržane u Programu koje su usmjerene na smanjenje troškova poslovanja poduzetnika kroz smanjivanje parafiskalnih nameta čime će se osloboditi mogućnost reinvestiranja sredstava i potaknuti rast i razvoj privatnog sektora.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

Provedba nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, s konačnim prijedlogom zakona neće imati financijski učinak u Državnom proračunu Republike Hrvatske 2015. do 2017. godine te u smislu navedenoga nije potrebno osigurati financijska sredstva u državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Radi provedbe mjere sadržanih u Programu koje su usmjerene na smanjenje troškova poslovanja poduzetnika kroz smanjivanje parafiskalnih nameta u području zdravstva čime će se osloboditi mogućnost reinvestiranja sredstava i potaknuti rast i razvoj privatnog sektora, sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskog sabora, predlaže se donošenje nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, s konačnim prijedlogom zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARANIH BOLESTI

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, broj 79/07, 113/08 i 43/09) u članku 10. stavku 2. točke 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„1. osiguravanje zdravstvene ispravnosti hrane, uključujući praćenje zoonoza i uzročnika zoonoza, predmeta koji dolaze u dodir s hranom i predmeta opće uporabe te sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta proizvodnje i prometa istih prema posebnim propisima,

2. osiguravanje zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju te sanitarna zaštita zona izvorišta i objekata, odnosno uređaja koji služe za javnu opskrbu vodom za ljudsku potrošnju prema posebnim propisima,“.

Iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

„Pravilnik o praćenju zoonoza i uzročnika zoonoza u objektima pod sanitarnim nadzorom donosi ministar.“

Članak 2.

Članak 26. mijenja se i glasi:

Zdravstveni nadzor provodi se nad osobama:

1. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji, prometu i usluživanju hrane ili opskrbi stanovništva vodom za ljudsku potrošnju, a koji na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s hranom, odnosno vodom za ljudsku potrošnju i u proizvodnji predmeta i materijala u dodiru s hranom,

2. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji sredstava za održavanje osobne higijene, njege ili uljepšavanja lica i tijela,

3. koje obavljaju, odnosno sudjeluju u obavljanju poslova smještaja djece na poslovima njege i odgoja dojenčadi, djece u jaslicama, dječjim vrtićima i predškolske djece,

4. koje rade na porođajnim i dječjim odjelima zdravstvenih ustanova

5. koje se u pravnim osobama, odnosno kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanjem higijenske njege pučanstvu (javna kupališta, »wellness« centri, kozmetički saloni, briačnice, frizerski saloni, saloni za masažu, saloni za manikuru, pedikuru i sl.) kao i one osobe koje rade na poslovima unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice,

6. koje izlučuju klice trbušnog tifusa,

7. za koje se sumnja da su kliconoše drugih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji,

8. koje u Republiku Hrvatsku dolaze iz država u kojima postoji bolest malarije, kolere, virusnih hemoragijskih groznica ili drugih bolesti određenim međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka,

9. koje dolaze u Republiku Hrvatsku kao tražitelji azila, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom,

10. strancima koji u Republiku Hrvatsku dolaze na školovanje, stručno usavršavanje ili privremeni rad kao i članovi njihovih obitelji koji zajedno s njima dolaze u Republiku Hrvatsku.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, zdravstvenom nadzoru ne podliježu osobe koje pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu i na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu.“

Članak 3.

Članak 28. mijenja se i glasi:

„Zdravstveni nadzor obuhvaća:

1. zdravstveni pregled prije stupanja u radni odnos osoba iz članka 26. stavka 1. točke 1. – 5. ovoga Zakona,
2. povremene zdravstvene preglede tijekom radnog odnosa,
3. zdravstveni pregled poslije preboljenih zaraznih bolesti iz članka 3. ovoga Zakona,
4. zdravstveni pregled nakon ulaska u Republiku Hrvatsku i tijekom razdoblja inkubacije, ovisno o zaraznoj bolesti.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, obavlja se na kliconoštvo jedanput godišnje, a ostali zdravstveni pregledi jedanput u dvije godine. Zdravstveni pregledi tih osoba obavljaju se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njihovom kućanstvu te kada za to postoje epidemiološke indikacije, a na prijedlog nadležnog sanitarnog inspektora, doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno doktora medicine specijalista epidemiologije. Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. stavka 1. točke 2. – 6. ovoga Zakona obavlja se jedanput u dvije godine.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona obavlja se jedanput u dvije godine.

Zdravstveni pregled osoba iz članka 26. stavka 1. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona obavlja se odmah pri ulasku u Republiku Hrvatsku, a nadzor traje tijekom razdoblja inkubacije određenog za pojedinu zaraznu bolest.

Zdravstveni pregledi iz stavka 1. točke 1. – 4. ovoga članka obavljaju se u zavodima za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.“

Članak 4.

Članak 35. mijenja se i glasi:

„Troškove zdravstvenih pregleda osoba iz članka 26. stavka 1. točke 1.– 5. ovoga Zakona, snosi poslodavac.

Troškovi zdravstvenih pregleda osoba iz članka 26. stavka 1. točke 6. i 7. ovoga Zakona, osiguravaju se sukladno propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, a troškovi pregleda osoba iz članka 26. stavka 1. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Troškove zdravstvenih pregleda osoba iz članka 26. stavka 1. točke 1.– 10. ovoga Zakona, odlukom utvrđuje ministar.“

Članak 5.

Članak 37. mijenja se i glasi:

„Osobe koje na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu hranom dolaze u dodir s hranom i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom te osobe koje rade na pripremi i serviranju hrane moraju imati potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni, osim osoba koje su zaposlene kod subjekta u poslovanju s hranom koji obavlja djelatnost proizvodnje zapakirane hrane, a isti ima više od 50 zaposlenih i uspostavljen sustav samokontrole primjenom svih načela sukladno odredbama posebnih propisa.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka moraju imati potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni prije početka rada odnosno obnavljati ih svakih 6 godina.

Smatra se da osobe koje su završile sveučilišni diplomski studij ili specijalistički diplomski stručni studij: medicine, farmacije, sanitarnog inženjerstva, biokemijskog inženjerstva, prehrambenog inženjerstva, biologije i veterinarskih znanosti posjeduju potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni te su izuzete od obveze iz stavka 2. ovoga članka.

Pravilnik o načinu i programu stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane donosi ministar.

Osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji sredstava za održavanje osobne higijene te fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost pružanja usluga njege ili uljepšavanja lica i tijela kao i osobe koje obavljaju poslove unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice moraju imati potrebna znanja o sprečavanju zaraznih bolesti prije početka rada odnosno obnavljati ih svakih 6 godina.

Smatra se da osobe koje su završile sveučilišni diplomski studij ili specijalistički diplomski stručni studij: medicine, farmacije i sanitarnog inženjerstva posjeduju potrebna

znanja o sprječavanju zaraznih bolesti i osobnoj higijeni te su izuzete od obveze iz stavka 5. ovoga članka.

Pravilnik o načinu i programu stjecanja potrebnog znanja osoba iz stavka 5. ovoga članka donosi ministar.“

Članak 6.

U Članku 38. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

„O davanju odobrenja iz stavka 1. ovoga članka odlučuje se rješenjem koje donosi ministar.

Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, nego se protiv njega može pokrenuti upravni spor.“

Članak 7.

U članku 39. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Troškove stjecanja potrebnog znanja iz članka 37. ovoga Zakona odlukom utvrđuje ministar.“

Članak 8.

Iza članka 39. dodaje se članak 39. a koji glasi:

„Članak 39. a

Državljanima država članica Europske unije i Europskog gospodarskog prostora koji u okviru obavljanja registrirane djelatnosti na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu hranom dolaze u dodir s hranom i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom te osobe koje rade na pripremi i serviranju hrane odnosno osobama koje obavljaju poslove u proizvodnji i prometu sredstava za održavanje osobne higijene te fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost pružanja usluga njege ili uljepšavanja lica i tijela kao i osobe koje obavljaju poslove unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice priznaju se kao jednakovrijedni dokazi u pogledu stečenog potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni osoba odnosno stečenog potrebnog znanja o sprečavanju zaraznih bolesti uvjerenja odnosno druge isprave (certifikati, potvrde i dr.) koje izdaju nadležna tijela tih država članica Europske unije ili nadležna tijela države ugovornice Europskog gospodarskog prostora ili druge pravne osobe u obavljanju poslova na temelju javnih ovlasti.“

Članak 9.

U cijelom tekstu Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, broj 79/07, 113/08 i 43/09) riječi: „voda za piće“ i „pitka voda“ u odgovarajućem padežu zamjenjuju se riječima: „voda za ljudsku potrošnju“ u odgovarajućem padežu.

Članak 10.

Pravilnik iz članka 1. ovoga Zakona za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom, ministar je obvezan donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Pravilnike iz članka 5. i 6. ovoga Zakona za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom, ministar je obvezan donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odluke iz članka 4. i 7. ovoga Zakona za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom, ministar je obvezan donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 11.

Zdravstveni odgoj osoba iz članka 6. ovoga Zakona, do ovlašćivanja zdravstvenih ustanova, odnosno pravnih osoba za provedbu zdravstvenog odgoja, sukladno odredbama ovoga Zakona provodit će prema važećim ovlaštenjima zavodi za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo, a najdulje godinu dana nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 12.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe Pravilnika o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom („Narodne novine“, br. 23/94 i 93/00) i Pravilnika o načinu stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica (»Narodne novine«, br. 23/94.), a koje su u suprotnosti s odredbama ovog Zakona .

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim se člankom proširuje područje primjene općih mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na način da se iste dopunjuju praćenjem zoonoza i uzročnika zoonoza, te se ovlašćuje ministar zdravlja donijeti pravilnik o praćenju zoonoza i uzročnika zoonoza u objektima pod sanitarnim nadzorom.

Uz članak 2.

Ovim se člankom redefiniiraju osobe koje podliježu zdravstvenom nadzoru te se propisuje iznimka na način da se propisuje da zdravstvenom nadzoru ne podliježu osobe koje pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu i na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu.

Uz članak 3.

Ovim se člankom redefiniiraju obveze obavljanja zdravstvenih pregleda odnosno smanjuje se njihova učestalost, na način da je propisano da se povremeni zdravstveni pregled na kliconoštvo tijekom radnog odnosa za osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji hrane ili opskrbi pučanstva vodom za ljudsku potrošnju obavlja jedanput godišnje, a ostali zdravstveni pregledi jedanput u dvije godine. Nadalje propisuje se da se zdravstveni pregledi navedenih osoba obavljaju se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njihovom kućanstvu te kada za to postoje epidemiološke indikacije, a na prijedlog nadležnog sanitarnog inspektora, doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno doktora medicine specijalista epidemiologije. Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za ostale osobe (članak 26. točka 2. – 6. važećeg Zakona) obavlja se jedanput u dvije godine, odnosno povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za ostale osobe (članak 26. točka 7. važećeg Zakona) obavlja se jedanput u dvije godine.

Uz članak 4.

Ovim se člankom propisuje tko snosi troškove zdravstvenih pregleda osoba koje podliježu zdravstvenom nadzoru te se ovlašćuje ministar zdravlja odlukom utvrditi troškove zdravstvenih pregleda osoba koje podliježu zdravstvenom nadzoru, radi utvrđivanja jedinstvene cijene i ujednačavanja važećih cjenika zdravstvenih ustanova u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 5.

Ovim se člankom redefiniiraju obveznici pohađanja zdravstvenog odgoja te dinamika provedbe zdravstvenog odgoja, osobe koje se izuzimaju od te obveze te se ovlašćuje ministar zdravlja pravilnicima propisati način i program stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni osoba te način i program stjecanja potrebnog znanja o sprečavanju zaraznih bolesti prije početka rada.

Uz članak 6.

Ovim se člankom ministar zdravlja ovlašćuje za davanje odobrenja za obavljanje poslova iz članka 38. stavka 1.

Uz članak 7.

Ovim se člankom ministar zdravlja ovlašćuje utvrditi odlukom troškove stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni osoba odnosno potrebnog znanja o sprečavanju zaraznih bolestima, radi utvrđivanja jedinstvene cijene i ujednačavanja važećih cjenika zdravstvenih ustanova u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 8.

Dopunjuju se odredbe važećeg zakona s odredbom o priznavanju kao jednakovrijednih dokaza isprava (certifikati, potvrde i dr.) koje izdaju nadležna tijela tih država članica Europske unije ili nadležna tijela države ugovornice Europskog gospodarskog prostora ili druge pravne osobe u obavljanju poslova na temelju javnih ovlasti svojim državljanima u pogledu stečenog potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni osoba odnosno stečenog potrebnog znanja o sprečavanju zaraznih bolestima koja su stekli u svojim državama.

Uz članak 9.

Ovim se člankom zakonski prijedlog terminološki usklađuje s odredbama Zakona o vodi za ljudsku potrošnju („Narodne novine“, broj 56/2013), te se u cijelom tekstu Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, broj 79/07, 113/08 i 43/09) riječi: „voda za piće“ i „pitka voda“ u odgovarajućem padežu zamjenjuju se riječima: „voda za ljudsku potrošnju“ u odgovarajućem padežu.

Uz članke 10. do 12.

Ovi članci sadrže prijelazne i završne odredbe.

Uz članak 13.

Ovim se člankom propisuje stupanje na snagu zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 10.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti provode se u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, odnosno u građevinama, postrojenjima, prostorima, prostorijama, na uređajima i opremi osoba koje obavljaju gospodarske djelatnosti i u djelatnostima na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije, objektima za javnu vodoopskrbu i uklanjanje otpadnih voda te deponijima za odlaganje komunalnog otpada, u djelatnosti javnog prometa, u i oko stambenih objekata, na javnim površinama i javnim objektima u gradovima i naseljima te drugim objektima od javnozdravstvene i komunalne važnosti.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. osiguravanje zdravstvene ispravnosti hrane, predmeta koji dolaze u dodir s hranom i predmeta opće uporabe te sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta proizvodnje i prometa istih,
2. osiguravanje zdravstvene ispravnosti vode za piće te sanitarna zaštita zona izvorišta i objekata, odnosno uređaja koji služe za javnu opskrbu vodom za piće,
3. osiguravanje zdravstvene ispravnosti kupališnih, bazenskih voda, voda fontana i drugih voda od javno zdravstvenog interesa,
4. osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta na površinama, u prostorijama ili objektima iz stavka 1. ovoga članka,
5. osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta odvodnje otpadnih voda, balastnih voda te odlaganja otpadnih tvari,
6. osiguravanje provođenja dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao opće mjere na površinama, prostorima, prostorijama ili objektima iz stavka 1. ovoga članka.

Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija kao opća mjera provodi se radi održavanja higijene te smanjenja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja prisustva mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca.

Dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne ili kemijske mjere koje se poduzimaju s ciljem uništavanja, usporavanja rasta i razmnožavanja ili uklanjanja većine mikroorganizama na površinama, u prostorijama, objektima, uređajima, priboru te opremi iz stavka 1. ovoga članka.

Dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva i svakodnevnu i stalnu dezinfekciju pribora, predmeta, opreme, radnih površina i sanitarnih prostorija u svim objektima u kojima se priprema, proizvodi, čuva ili poslužuje hrana te u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a obvezni su je provoditi korisnici površina, prostorija ili objekata iz stavka 1. ovoga članka, kao kontinuirani svakodnevni proces u održavanju higijene osobnog ili poslovnog prostora.

Dezinsekcija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, biološke ili kemijske mjere koje se provode u cilju sprečavanja zadržavanja, razmnožavanja, smanjenja broja štetnih člankonožaca (Arthropoda) i održavanja njihovog broja ispod praga štetnosti, radi osiguranja kvalitetnih higijenskih i sanitarno – tehničkih uvjeta na površinama, u prostorima i objektima iz stavka 1. ovoga članka.

Deratizacija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, kemijske i druge fizikalno ili građevinsko-tehničke mjere kojima se stvaraju nepovoljni uvjeti za ulaženje, zadržavanje i razmnožavanje štetnih glodavaca, a koje se provode u cilju sprečavanja ulaženja, zadržavanja, razmnožavanja i smanjenja broja štetnih glodavaca na površinama, u prostorima i objektima

iz stavka 1. ovoga članka.

Pravilnik o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima objekata iz stavka 1. ovoga članka, o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazena te o uvjetima zdravstvene ispravnosti kupališnih, bazenskih i balastnih voda, voda fontana i drugih voda od javnozdravstvenog interesa donosi ministar.

Članak 26.

Zdravstveni nadzor provodi se nad osobama:

1. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva pitkom vodom, a koji na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s hranom, predmetima koji dolaze u neposredan dodir sa hranom, odnosno pitkom vodom,
2. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji ili prometu sredstava za održavanje osobne higijene, njege ili uljepšavanja lica i tijela kao i one osobe koje rade na poslovima unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice,
3. koje obavljaju, odnosno sudjeluju u obavljanju poslova u osnovnim i srednjim školama i drugim ustanovama za djecu i mladež (jaslice, vrtići, đачki domovi, dječja odmarališta, ustanove socijalne skrbi i sl.),
4. privatnim zdravstvenim radnicima te osobama koje u pravnim osobama s registriranom zdravstvenom djelatnošću i ustanovama socijalne skrbi obavljaju preglede, liječenje, njegu i usluživanje bolesnika, kao i osobama koje rade u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova ili medicinskih proizvoda, odnosno na drugi način dolaze u neposredan dodir s lijekovima ili medicinskim proizvodima,
5. koje se u pravnim osobama, odnosno kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanjem higijenske njege pučanstvu (javna kupališta, »wellness« centri, kozmetički saloni, briačnice, frizerski saloni, saloni za masažu, saloni za manikuru, pedikuru i sl.),
6. za koje se sumnja da su kliconoše betahemolitičkog streptokoka iz grupe A, koagulaza pozitivnog stafilokoka, odnosno stafilokoka koji izlučuje enterotoksin ili meningokoka,
7. koje izlučuju klice trbušnog tifusa,
8. koje u Republiku Hrvatsku dolaze iz država u kojima postoji bolest malarije, kolere, virusnih hemoragijskih groznica ili drugih bolesti određenim međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka,
9. koje dolaze u Republiku Hrvatsku kao tražitelji azila, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom,
10. strancima koji u Republiku Hrvatsku dolaze na školovanje, stručno usavršavanje ili privremeni rad kao i članovi njihovih obitelji koji zajedno s njima dolaze u Republiku Hrvatsku.

Članak 28.

Zdravstveni nadzor obuhvaća:

1. zdravstveni pregled prije stupanja u radni odnos osoba iz članka 26. ovoga Zakona,
2. povremene zdravstvene preglede tijekom radnog odnosa,
3. zdravstveni pregled poslije preboljenih zaraznih bolesti iz članka 3. ovoga Zakona,
4. zdravstveni pregled nakon ulaska u Republiku Hrvatsku i tijekom razdoblja inkubacije, ovisno o zaraznoj bolesti.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva pitkom vodom iz članka 26. točke 1. ovoga Zakona, obavlja se na kliconoštvo svakih šest mjeseci, a ostali zdravstveni pregledi

jedanput godišnje. Zdravstveni pregledi tih osoba obavljaju se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njihovom kućanstvu te kada za to postoje epidemiološke indikacije, a na prijedlog nadležnog sanitarnog inspektora, doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno doktora medicine specijalista epidemiologije. Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. točke 2. – 6. ovoga Zakona obavlja se jedanput godišnje.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. točke 7. ovoga Zakona obavlja se dva puta godišnje.

Zdravstveni pregled osoba iz članka 26. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona obavlja se odmah pri ulasku u Republiku Hrvatsku, a nadzor traje tijekom razdoblja inkubacije određenog za pojedinu zaraznu bolest.

Zdravstveni pregledi iz stavka 1. točke 1. – 4. ovoga članka obavljaju se u zavodima za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Članak 35.

Troškove zdravstvenih pregleda osoba iz članka 26. točke 1.– 5. ovoga Zakona, snosi poslodavac.

Troškovi zdravstvenih pregleda osoba iz članka 26. točke 6. i 7. ovoga Zakona, osiguravaju se sukladno propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, a troškovi pregleda osoba iz članka 26. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 37.

Osobe koje na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu hranom dolaze u dodir s hranom i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom te osobe koje rade na pripremi i serviranju hrane moraju imati potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni.

Pravilnik o načinu i programu stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni osoba iz članka 26. ovoga Zakona donosi ministar.

Osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji i prometu sredstava za održavanje osobne higijene te fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost pružanja usluga njege ili uljepšavanja lica i tijela kao i osobe koje obavljaju poslove unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice moraju imati potrebna znanja o sprečavanju zaraznih bolesti.

Pravilnik o načinu i programu stjecanja potrebnog znanja osoba iz stavka 3. ovoga članka donosi ministar.

Članak 38.

Zdravstveni odgoj osoba iz članka 37. ovoga Zakona provode zdravstvene ustanove i druge pravne osobe koje ispunjavaju posebne uvjete propisane pravilnikom koji donosi ministar.

Članak 39.

Troškove stjecanja potrebnog znanja iz članka 37. ovoga Zakona snosi poslodavac.